

IT bland individer

2013

LE0108

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde.....	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	2
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8	Gallringsföreskrifter	3
A.9	EU-reglering	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	3
A.12	Uppläggning och genomförande.....	3
A.13	Internationell rapportering	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning	4
B.1	Innehåll	4
1.1	Statistiska målstorheter	4
1.1.1	Objekt och population	4
1.1.2	Variabler.....	4
1.1.3	Statistiska mått	4
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	4
1.1.5	Referenstider	4
1.2.	Fullständighet.....	5
B.2	Tillförlitlighet.....	5
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	5
2.2	Osäkerhetskällor.....	5
2.2.1	Urval.....	5
2.2.2	Ramtäckning.....	6
2.2.3	Mätning	6
2.2.4	Svarsbortfall	7

2.2.5	Bearbetning	8
2.2.6	Modellantaganden	8
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	8
B.3	Aktualitet	9
3.1	Frekvens	9
3.2	Framställningstid	9
3.3	Punktlighet	9
B.4	Jämförbarhet och sam användbarhet	9
4.1	Jämförbarhet över tiden	9
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	9
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	10
B.5	Tillgänglighet och förståelighet	10
5.1	Spridningsformer	10
5.2	Presentation	10
5.3	Dokumentation	10
5.4	Tillgång till primärmaterial	10
5.5	Upplysningstjänster	10

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Levnadsförhållanden

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Levnadsförhållanden

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100)

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: Box 24 300, 104 51 STOCKHOLM
Besöksadress: Karlavägen 100, STOCKHOLM
Kontaktperson: Daniel Ewerdahl
Telefon: 08-506 941 34
Telefax: 08-506 945 76
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	SCB
<i>Postadress:</i>	Box 24 300, 104 51 STOCKHOLM
<i>Besöksadress:</i>	Karlavägen 100, STOCKHOLM
<i>Kontaktperson:</i>	Daniel Ewerdahl
<i>Telefon:</i>	08-506 941 34
<i>Telefax:</i>	08-506 945 76
<i>E-post:</i>	fornamn.efternamn @scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Gallringsföreskrifter saknas till denna undersökning.

A.9 EU-reglering

Framställning av statistiken finansieras till viss del av EU. Undersökningen är gemensam för EU-länderna som tillsammans med EU:s statistikbyrå Eurostat utformat frågor och definitioner. Statistiken regleras av Commission Regulation (EC) No 808/2004.

A.10 Syfte och historik

Undersökningen avser att belysa tillgång till och användning av Informations-teknik (IT) bland privatpersoner i Sverige. Undersökningar på samma tema har genomförts åren 2000-2013.

A.11 Statistikanvändning

Huvudanvändare är Eurostat, Näringsdepartementet, Post- och telestyrelsen (PTS) samt Stiftelsen för Internetinfrastruktur (.se).

A.12 Uppläggning och genomförande

Undersökningen genomförs som en urvalsundersökning. Data för undersökningen har samlats in med telefonintervjuer som genomfördes under perioden april-maj 2013.

A.13 Internationell rapportering

Mikrodata och tabeller levereras till Eurostat

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga förändringar planeras i kommande undersökningar.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Syftet med undersökningen är att belysa tillgången till och användningen av IT. Undersökningen är årlig och finansieras av Eurostat (Grants) och ett särskilt anslag från Näringsdepartementet.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Undersökningen belyser huvudsakligen tillgång till och användning av IT. Variablerna redovisas som andel av populationen och faktiskt antal med en viss egenskap, t.ex. med tillgång till dator i hemmet.

1.1.1 Objekt och population

Undersökningsobjekt är individer i åldern 16–74 år som är folkbokförda i Sverige, exklusive personer intagna på anstalt, långvarigt sjuka samt de som vistas utomlands.

1.1.2 Variabler

Undersökningen är uppdelad i ett antal områden: tillgång till teknisk utrustning, datoranvändning, internetanvändning, mobil internetanvändning, e-förvaltning, e-handel, samt ett antal bakgrundsvariabler om hushållet.

1.1.3 Statistiska mått

Antals- och andelsuppgifter med 95%-igt konfidensintervall.

1.1.4 Redovisningsgrupper

För indelning av resultatet har kön, åldersgrupper, utbildningsnivå, sysselsättningsstatus, familjetyp, hushållsinkomst och födelse-land använts.

1.1.5 Referenstider

Frågorna i undersökningen har olika referenstider:

Under avsnittet tillgång till teknisk utrustning ombeds uppgiftslämnaren lämna uppgifter som avser situationen vid intervjutillfället dvs. våren 2013.

Under avsnitten dator- respektive internetanvändning besvaras flera frågor utifrån vad man gjort under den senaste 3-månadersperioden dvs. första kvartalet 2013.

Under avsnitten e-förvaltning respektive e-handel besvaras frågorna utifrån vad man gjort under den senaste 12-månadersperioden dvs. april 2012- mars 2013.

Under avsnittet e-förvaltning besvaras frågorna utifrån vad man gjort den senaste 12-månadersperioden dvs. april 2012- mars 2013.

1.2. Fullständighet

Individens användning av datorer och Internet är ett omfattande område som endast delvis kan belysas i en urvalsundersökning.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Undersökningen är en urvalsundersökning och kan därmed antas vara behäftad med tre sorters fel: *urvalsfel* (som beror på att endast ett urval av individerna har undersökts och att dessa inte riktigt är representativa alla individer), *bortfallsfel* (som beror på att svar saknas helt eller delvis från utvalda individer) och *mätfel* (som framför allt uppkommer på grund av att frågor och definitioner missuppfattas och att alltför grova uppskattningar lämnas). Om det finns systematik i mätfelen, t.ex. om många individer missuppfattar en fråga på samma sätt, uppkommer skevhet i materialet. Även i bortfallet kan det finnas systematik som leder till skevhet i materialet, t.ex. att en individ som inte har en viss egenskap uteblir med svar då frågan inte upplevs som aktuell.

Undersökningen har ett svarsbortfall på 44 procent vilket påverkar tillförlitligheten. Vid skattning av resultatet har antagits att bortfallet skulle ha betett sig på samma sätt som de som deltagit i undersökningen inom samma stratum, med avseende på fördelningen mellan olika svarsalternativ. Det har dock inte gjorts någon bortfallsanalys som kan belysa om bortfallet betett sig på samma sätt eller om det finns systematiska skillnader.

Bakgrundsvariablerna om familjetyp och hushållsinkomst ingår i undersökningen. Hushållsinkomst är en variabel med högt svarsbortfall. De övriga bakgrundsvariablerna hämtas från register. Kön, ålder och födelseland hämtas från registret över totalbefolkningen. Utbildningsnivå hämtas från utbildningsregistret. Dessa bedöms hålla en hög kvalitet.

2.2 Osäkerhetskällor

Utöver ovan nämnda felkällor kan i enstaka fall misstolkning av svar ske vid intervjun.

2.2.1 Urval

Urvalet drogs från SCB:s register över totalbefolkningen i mars 2013. Stratifie-

ring gjordes efter kön och ålder. Inom varje stratum drogs sedan ett systematiskt slumpmässigt urval från varje stratum.

Urvalsfelet beror på att resultaten endast baseras på ett urval av individer. Urvalsfelet i denna undersökning bör vara litet då urvalet är relativt stort. Vid nedbrytning av svaren på exempelvis kön och ålder ökar dock urvalsfelet.

Den totala urvalsstorleken är 2 531 individer. Totala populationen i åldern 16-74 är ca 7 000 000.

Urvalsstorlek per redovisningsgrupp:

Redovisningsgrupp	Kön		
	Man	Kvinna	Totalt
Ålder			
16-24	207	196	403
25-34	222	212	434
35-44	228	221	449
45-54	232	225	457
55-64	208	189	416
65-74	183	189	372
Födelseland			
Sverige	1045	1029	2074
Ej Sverige	235	222	457
Utbildningsnivå			
Låg	285	220	505
Mellan	675	611	1286
Hög	293	400	693
Uppgift saknas	27	20	47

2.2.2 Ramtäckning

Problem med ramtäckning kan delas upp i övertäcknings- och undertäckningsfel. Övertäckningsfel innebär att urvalet innehåller individer som ej uppfyller de definierade urvalskriterierna. De individer som var övertäckning ingår inte i resultatredovisningen. Övertäckning kan t.ex. bestå av att personer som är äldre än 74 år och som kommit med i urvalet.

Undertäckningsfel är allvarligare och innebär att vi i urvalet missar att få med delar av populationen vi är intresserade av att undersöka. I denna undersökning är effekten av täckningsfelet generellt sett liten då Registret över totalbefolkningen (RTB) används som urvalsram, vilket håller en hög kvalitet.

2.2.3 Mätning

Uppgifterna hämtas in via datorstödda telefonintervjuer. Som stöd har intervjuerna fått utbildning samt haft skriftliga intervjuinstruktioner.

I undersökningar kan mätfel ha uppkommit genom att intervjupersonen missförstått frågan. Ett skäl till detta är att språkbruket på IT-området är flytande och förändras över tiden. Utöver detta kan en systematisk över- eller underskattning ske för vissa frågor. Svårigheter av dessa slag skall inte överdrivas men förekommer i alla undersökningar.

Indikationer på vilka frågor som varit svåra att besvara har förts vidare från intervjuerna till ansvarig utredare. De frågor som framför allt uppmärksammats i detta sammanhang är frågorna om typ av Internetanslutning.

2.2.4 Svarsbortfall

Totalt bestod urvalet av 2 531 personer, 6 individer existerade inte på angiven adress eller hade avlidit vid undersökningstillfället. Totalt svarade 1 401 personer, vilket ger en svarsfrekvensen på 55,5 procent

684 individer har det inte gått att få kontakt med, 393 individer avböjde medverkan och 47 personer var av andra orsaker förhindrade att delta. Utöver bortfallet ovan förekommer det att de svarande vägrat att svara på vissa frågor.

För att skatta relevanta andelar har hjälpinformation använts. Hjälpinformation har använts i syfte att försöka kompensera för den skevhet som förmodas uppstå till följd av bortfallsfelet men även för att försöka reducera den slumpmässiga osäkerheten som urvalsförfarandet medför. Hjälpinformation som använts: kön, ålder, utbildningsnivå och sysselsättningsstatus använts.

I undersökningen har antagits att bortfallet skulle ha betett sig på samma sätt som de som deltagit i undersökningen inom samma stratum, med avseende på fördelningen mellan olika svarsalternativ.

Antal svar per redovisningsgrupp:

Redovisningsgrupp Ålder	Kön		Totalt	Svarsfre- kvens %
	Man	Kvinna		
16-24	104	86	190	47
25-34	104	92	196	45
35-44	112	126	238	53
45-54	113	137	250	55
55-64	125	129	254	61
65-74	136	137	273	73
Födelseland				
Sverige	589	600	1189	57
Ej Sverige	105	107	212	46
Utbildningsnivå				
Låg	144	101	245	49
Mellan	364	336	700	54
Hög	182	269	451	65
Uppgift saknas	4	1	5	11

2.2.5 *Bearbetning*

Med denna typ av fel menas fel som uppstår i samband med datorbearbetning av undersökningens resultat. Telefonintervjuerna har gjorts med hjälp av datorstöd. Kontroller av uppgifternas rimlighet och konsistens finns inlagda i datorprogrammet och görs direkt vid intervjutillfället. Logiska kontroller görs i ett valideringsprogram som utvecklats av Eurostat. SCB och Eurostat gör även kompletterande kontroller. Bearbetningsfelet i denna undersökning bedöms som litet.

2.2.6 *Modellantaganden*

Inga modellantaganden har gjorts.

2.3 **Redovisning av osäkerhetsmått**

Osäkerhetsmått i form av konfidensintervall har beräknats och redovisas i "Quality report" till Eurostat liksom i statistikdatabasen (SSD). Till exempel för variabeln "Tillgång till Internet hemma" är konfidensintervallets längd som lägst för samtliga (± 1 %) och högst för gruppen arbetssökande (± 8 %).

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningen har genomförts årligen sedan år 2000 och avsikten är att den även i fortsättningen ska genomföras årligen.

3.2 Framställningstid

Telefonintervjuerna genomfördes i april-maj 2013. Bearbetningar av materialet och punktskattningar har därefter tagits fram.

3.3 Punktlighet

Ett första resultat publicerades den 29 oktober 2013 och ett mer fullständig resultat i form av rapporten ”Privatpersoners användning av datorer och Internet 2013” den 16 januari 2014.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Undersökningen har olika fokus olika år och därmed delvis olika frågor. Jämförbarheten över tiden begränsas därför till vissa grundläggande frågor som varit oförändrade mellan åren. Vidare gör den snabba utvecklingen på IT-området att jämförelser försvåras.

Insamlings och urvalsförfarandet har förändrats 2011. Fram till och med 2010 genomfördes undersökningen som ett tillägg till arbetskraftsundersökningen (AKU). Undersökningen 2011 genomfördes dels som ett tillägg till AKU och dels fristående. Detta gjordes för att utvärdera möjligheten att genomföra hela undersökningen fristående, vilket också görs från och med 2012. Genom att urvalsdragningen samt undersökningsförfarandet har förändrats, kan detta i viss mån påverka jämförbarheten över tid. Totalt bedöms dock kvaliteten ha ökat i och med det förändrade insamlingsförfarandet, dels genom ökad svarsfrekvens och dels genom att intervjuerna varit koncentrerade till denna undersökning. Det har även inneburit mer utbildning för intervjupersonalen.

I åldersgruppen 65-74 år har i tidigare undersökningar (före 2007) nästan uteslutande personer som fortfarande förvärvsarbetade ingått i undersökningen. Detta innebar dels att osäkerheten för denna grupp var betydligt större än för övriga åldersgrupper och dels en överskattning bl.a. av antalet dator- och Internetanvändare i gruppen. Från och med undersökningen avseende år 2007 har den tidigare skevheten i urvalet rättats till, osäkerheten har därmed minskat liksom den tidigare överskattningen.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Bortsett från den skevhet som fanns i urvalet för åldersgruppen 65-74 fram till och med 2006 bedöms jämförbarheten mellan grupper god över tiden. Statistiken är i princip jämförbar med de övriga studier som genomförts av andra EU-

länder. Det är dock stora skillnader mellan svarsfrekvenserna i dessa undersökningar och även vissa skillnader i täckning, metodik m.m.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Identifikationen sparas inte varför samkörning med andra undersökningar inte är möjligt.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistik om IT-användning bland individer 2013 redovisas i Statistikdatabasen på SCB:s webbplats samt av Eurostat. Databasen och webbplatsen nås via <http://www.scb.se/LE0108>.

5.2 Presentation

Grundläggande uppgifter presenterades i Statistikdatabasen samt i form av tabeller och diagram den 29 oktober 2013. En rapport samt tabeller och diagram presenterades på SCB:s webbplats den 16 januari 2014. Databaserna uppdaterades även med nya frågor.

Resultat publiceras på Eurostats webbplats i december 2013.

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/information_society/introduction

5.3 Dokumentation

Viss ytterligare dokumentation presenteras i rapporten "Privatpersoners användning av datorer och Internet 2013" samt i de rapporter som lämnas till Eurostat (Quality report och Metadata).

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial. Forskare, utredare m.fl. kan efter prövning få tillgång till avidentifierat uppgiftsmaterial för egen bearbetning.

5.5 Upplysningstjänster

Daniel Ewerdahl, tfn 08-506 941 34,
e-post: fornamn.efternamn@scb.se
vid Enheten för investeringar, FoU och IT, SCB
104 51 Stockholm